

- 20 Nov. 1939: Eerste oplaag, 10.000 ex.
27 Nov. 1939: Tweede oplaag, 10.000 ex.
1 Dec. 1939: Derde oplaag, 10.000 ex.
2 Dec. 1939: Vierde oplaag, 10.000 ex.

MOREELE HERBEWAPENING
EEN WERELDPHILOSOPHIE
VOOR EEN WERELDCRISIS.

*Werelduitzending van Dr. F. N. D. Buchman
op 29 October 1939.*

Tevens de redevoeringen voor deze uitzending van Harry S. Truman, Senator voor Missouri, van Herbert H. Elvin, Voorzitter van Het Congres der Britsche Vakverenigingen 1938—1939 en van Vice-Admiraal Richard E. Byrd, leider van de Amerikaansche Zuidpool-Expeditie.

(Geautoriseerde vertaling).

A. W. BRUNA'S UITGEVERSMAATSCHAPPIJ,
UTRECHT, 1939

*Werelduitzending van Dr. F. N. D. Buchman,
op 29 October 1939, vanuit Boston,
Station WRUL.*

MOREELE HERBEWAPENING EEN WERELDPHILOSOPHIE VOOR EEN WERELDCRISIS.

*Werelduitzending van Dr. F. N. D. Buchman
op 29 October 1939.*

Ik spreek vandaag tot miljoenen mensen over de geheele wereld, die in deze angstige dagen hoe langer hoe meer in Moreele Herbewapening de eenige hoop voor de toekomst zien. Terwijl ik spreek, denk ik vooral aan de mannen in de loopgraven aan de fronten. De mannen, die tegenover de harde werkelijkheid staan, de mannen, die weten wat oorlog is.

Maar waar liggen op het oogenblik de loopgraven? In vele landen draagt iedere burger een gasmasker bij zich, iedere tuin heeft een schuilkelder. Het is een nieuwe oorlogsphase, waarin iedereen verantwoordelijkheid draagt en ieder huis een voorste loopgraaf is.

Onze bekwaamheid in het verzoenen heeft geen gelijken tred gehouden met onze bekwaamheid in het oorlogvoeren. Onze vaardigheid in het vernietigen begint het te winnen van de kunst om te leven. Thans staan wij op een tweesprong. De beschaving, door mensen bestuurd, wordt met den ondergang bedreigd. Er moet een einde komen aan den lang verdragen kringloop van crisis tot crisis. De volken moeten boven de crisis uit tot de genezing komen.

Een nieuwe wereldphilosophie is noodig, een wereldphilosophie, die in staat is om een nieuw tijdperk van constructieve betrekkingen tusschen menschen en volken in het leven te roepen. Een nieuw staatsmanschap, een nieuwe vorm van leiderschap zal voortspruiten uit dit verhoogde peil van denken en leven.

De voornaamste verdedigingslinie van een land is de moreele kracht van zijn bevolking. Zooals Maurice Browne, de regisseur van het oorlogsdrama „Journey's End" ons met zooveel nadruk herinnert: „Nooit is er in de geschiedenis der menschheid zulk een algemeene, duidelijke en dringende noodzaak voor een ieder van ons geweest om op ieder oogenblik van ons leven de vier fundamenteele beginselen van eerlijkheid, reinheid, onzelfzuchtigheid en liefde toe te passen." Hier hebben wij den toetssteen van Moreele Herbewapening.

Deze wereldphilosophie zal van kracht worden, naarmate de menschen zich richten naar den levenden God. Zij zal in het kader passen van een wijze van leven, die bevrijd is van haat, angst en hebzucht.

Bedenk, wat de prijs is van haat, angst en hebzucht. Millioenen mannen en vrouwen moeten tegenwoordig gasmaskers bij zich dragen, omdat zij jaren lang achter maskers geleefd hebben. Millioenen mannen en vrouwen moeten tastend hun weg zoeken door verduisterde steden, omdat de volken in een geestelijke verduistering geleefd hebben. Millioenen mannen en vrouwen moeten in deze dagen naar luchtalarm luisteren, omdat in het verleden de volken niet naar de stem van God geluisterd hebben. Toch kunnen duistere nachten van afwachting een verholen zegen blijken te zijn, want Leiding is een eerste levensbehoefte, die niet gerantsoeneerd is.

De menschheid staat heden ten dage open voor de gedachte, dat menschelijke wijsheid gefaald heeft. Een toestand ontwikkelt zich, waarin de menschen ernaar zullen verlangen, dat God tot hen spreekt. Zij zullen niets anders hebben, dat hen voor wanhoop bewaart. Bij het lezen van de voortdurend wisselende onheilspellende opschriften in de couranten, die ieder met tegenzin leest, hebben de menschen behoefte aan een stem, die in staat is een afdoende verklaring te geven voor de gebeurtenissen en die hun werkelijke beteekenis naar voren brengt. Al onze waarden begeven ons, zooals onze betaalmiddelen ons begaven na den vorigen oorlog.

Zooals mijn vriend, de groote filosoof van de Universiteit in Oxford, Dr. Streeter zei: „Een ras, dat intellectueel

volwassen is geworden, moet ook moreel volwassen worden, of ten onder gaan." Tijden van crisis onthullen het bankroet van onze gedachten en daden. Dan nemen wij onze toevlucht tot koortsachtige improvisatie en opportunisme. De noodzaak om onzen tijd en onze energie economisch te gebruiken en het uiteindelijk bankroet zullen ons misschien dwingen onder Gods leiding te gaan leven. Opportunisme moet vervangen worden door Leiding. Deze dagen geven een verandering te zien in ieder onzer, in elk land. Een verandering, die een nieuw besef van onzen nood zal brengen. Wij kunnen niet voortdurend blijven verwachten, dat andere landen de eersten zullen zij om berouw te krijgen.

Moreele Herbewapening was nooit dringender noodzakelijk dan nu. Zij beteekent een levenspeil, dat vrij is van vooroordeelen. Zij vormt de gemeenschappelijke noemer en grondslag voor onmiddellijk constructief werk voor iedereen, boven partij, ras, klasse, geloof, standpunt of persoonlijk voordeel. Zij, die moreel herbewapend zijn, hebben geleerd te leven onder een discipline, die onaantastbaar is voor crisis en vrij van angst. Zij vormen een leger, dat bestand is tegen paniek, doelbewust en doeltreffend geoefend en dat ter beschikking staat van allen, die hun vaderland stellen boven eigen belangen.

Een woord van dank moet uitgaan naar de mannen van elk land, die met Moreele Herbewapening in aanraking gekomen zijn, voor hetgeen volbracht werd en voor de verstrekkende diensten, die zij in staat waren te bewijzen. Deze verziende en schrandere menschen zien, dat de Moreele Herbewapening de hoogste vorm van vaderlandsliefde is.

Het doel der Moreele Herbewapening is tweeledig: ten eerste, God weer de leiding te geven als de besturende kracht van het leven der volken, en vervolgens, te werken aan de versterking van het moreel in een land en zodoende een gezond nationaal leven op te bouwen.

Uitgedrukt in de historisch geworden woorden uit de verklaring van Lord Baldwin, Lord Salisbury en bevelhebbers van de gewapende macht: „Als wij met onze medemenschen overal ter wereld tesamen alle wilskracht en vin-

dingrijkheid, die wij thans aan nationale verdediging moeten besteden, in dienst stellen van deze vaak, dan zou de vrede voor de wereld verzekerd zijn."

Moreele Herbewapening zal het brandpunt zijn van de nieuwe nationale eenheid, waarin God steeds de uiteindelijke scheidsrechter is in ieder conflict. Deze filosofie zal de stuwkracht van den geest van het volk worden, het element, dat alle positieve krachten vereenigt. Zij zal kapitaal en arbeid een nieuwe eenheid geven en de oplossing brengen voor conflicten en onrust in de industrie. Zij zal de oplossing brengen voor oorlog in het gezin en oorlog in de wereld. Zij zal de leiders kweken, die in staat zullen zijn de geweldige taak te volbrengen een wereld, die op het punt staat ineen te storten, weer op te bouwen. Zooals een staatsman gezegd heeft: „Wat de wereld noodig heeft, zijn door God geleide menschen, waaruit door God geleide volken ontstaan, tot opbouw van een nieuwe wereld." Alle andere plannen, gaande in de richting van economische aanpassing, zijn te klein om het kwaad werkelijk in den wortel aan te tasten.

Onze hoofdzonde is, dat wij geen werkelijk bevredigende levensphilosophie bezitten.

Onze levensopvatting is verkeerd: gemakzuchtig, slap, zelfbeschermend en toegeeflijk voor onszelf. Wij hebben een geheel nieuwen levensinhoud en opvatting noodig. Het verstand en de denkkraft van de wereld moeten wel gedurende langen tijd gesaboteerd en verspild zijn om tot een dergelijke vernietiging van menschenlevens en volken te leiden. Wat wij noodig hebben is een geheel nieuwe denkwijze over vrede. Indien de vrede evenveel offers van ons had geëischt als de oorlog, zou de oorlog al lang uitgebannen geweest zijn.

Maar ten slotte moet altijd *iemand* vrede maken. Vrede is niet een begrip: het beteekent, dat menschen anders worden. Gij weet hoe het thuis is, als er oneenigheid geweest is. Dan krijgt gij niet alleen maar het idee, dat vrede een kostelijk goed is; een van de betrokkenen slikt zijn trots in en zegt, dat hij er spijt van heeft. Maar de meesten van ons willen vrede maken door berouw te hebben over de zonden van anderen. En zoo zou de wereld het ook willen doen. De

manier van Moreele Herbewapening is te beginnen met zelf anders te worden. Eerlijk verontschuldigen aanbieden is de heirbaan van een duurzamen vrede.

Een generaal zei onlangs tegen mij: „Eén van beide: of ik offer mijn zelfzucht op terwille van mijn land, of ik offer mijn land op terwille van mijn zelfzucht; en: of wij offeren onze nationale zelfzucht op terwille van de wereld, of wij offeren de wereld op ter wille van onze nationale zelfzucht.”

Oorlog is de prijs voor de zelfzucht van de volken. De meeste menschen zijn zelfzuchtig genoeg om een vrede te wenschen, die hen in staat stelt hun eigen privé-oorlogjes te voeren en toe te geven aan hun eigen kleinzielige verlangens.

Zonder dezen nieuwen geest betalen wij duur voor die zelfzucht. Wij worden overstelpt door steeds stijgende belastingen. Wij mopperen en betalen, omdat wij liever beurs dan ons hart ontsluiten. Heden ten dage deelen de menschen hun bezit, of zij willen of niet. Wij kunnen geen vrede brengen aan de landen, zoolang de menschen in die landen in voortdurende persoonlijke oorlogen gewikkeld zijn. Stakingen, arbeidsconflicten en oorlogen zijn onvermijdelijk, zoolang wij niet al onze gedachten en de hoedanigheid van ons leven veranderen.

Wij hebben een nationale mobilisatie voor werkloosheid noodig; op dezelfde schaal en uitgevoerd met dezelfde persoonlijke zorg, welke de oorlogvoerende landen besteden aan het vervoeren van iedereen, die naar een veilige plaats gebracht moet worden. De werkloozen moeten het gevoel van veiligheid en van zekerheid hebben, die zij krijgen als zij weten, dat zij noodig zijn en dat er een taak voor hen is weggelegd.

Het moet ons doel zijn, dat iedereen niet alleen in zijn levensbehoefden kan voorzien, maar dat hij een rechtmatig aandeel heeft in het tot stand brengen van de Moreele Herbewapening en zoo den vrede van zijn land en den vrede van de wereld kan veilig stellen.

God heeft een programma, dat het geheele volk omvat, dat aan allen inspiratie en vrijheid geeft en dat alle politieke programma's vóór is. Een arbeidsleider zegt: „Ik heb de

arbeidersbeweging zien zegevieren en te midden van de overwinning voelde ik toch de leegte. Moreele Herbewapening heeft een nieuwen inhoud gegeven aan mijn leven. Ik zie in die boodschap de eenige mogelijkheid voor de toekomst van de arbeidersbeweging en van het bedrijfsleven over de geheele wereld."

De industrie kan de pionier van een nieuwe wereldorde zijn, als 's lands dienst voor zelfzucht in de plaats komt en zij haar plan baseert op Gods leiding. Als arbeid, bedrijfsleiding en kapitaal onder Gods leiding gaan samenwerken, neemt de industrie haar ware plaats in het nationale leven in.

Gaarne breng ik U de boodschap over van 2 Britsche arbeidersleiders, die als voorzitters van het Trades Union Congress 6.000.000 Britsche arbeiders vertegenwoordigen. Ik haal eerst de woorden aan van Mr. Elvin, die deze laatste maand Britsche afgevaardigde is geweest bij de Amerikaanse Arbeiderspartij. Hij had gehoopt heden persoonlijk hier te kunnen spreken, maar dringende plichten riepen hem eenige dagen geleden naar Engeland terug. In een boodschap speciaal voor dit programma gezonden, zegt hij: „Kunnen wij als Christenen in deze tijden werkelijk tevreden zijn met ons getuigenis? Is er een boodschap van hoop voor deze wereld? Ik geloof het. Het thema van deze boodschap is: berouw, herstel, levensvernieuwing."

Berouw: maak rechtsomkeert.

Herstel: maak onrecht goed.

Levensvernieuwing: leid een volkomen nieuw leven.

„Berouw." De eerste stap moet zijn een erkenning, dat het tot nu toe geleide leven verkeerd was en dat een nieuwe weg ingeslagen moet worden. Dit is niet alleen toepasselijk op de niet-Christenen, maar ook op de Christenen. „Gij kunt niet God dienen en den Mammon." Velen trachten het onmogelijke te doen.

„Herstel." Dit is niet alleen van toepassing op het persoonlijke leven, maar ook op het nationale en internationale leven. Indien wij als Christenen objectief denken, moeten wij toegeven, dat onrecht aan landen door andere landen aan-

gedaan, de oorzaak is van het tegenwoordige internationale leven. Mannen hebben nagelaten rechtvaardig te handelen en als burgers hebben wij onrechtvaardigheden toegelaten, hoewel dit grootendeels door gebrek aan denken is geweest. Niettemin zijn wij er verantwoordelijk voor.

„Levensvernieuwing”. Ik bedoel de vernieuwing van de heele persoon, niet gedeeltelijk. De eerste noodzaak is de verandering van het hart, maar deze moet gevolgd worden door verandering van levensopvatting en verandering van leven.

Wil Moreele Herbewapening doeltreffend zijn, dan moet zij alle menselijke verhoudingen raken. Zelfzucht mag niet de grondtoon van het leven vormen. God moet in alle onderdeelen van het leven binnendringen.

De tweede boodschap bereikt mij zoojuist. Zij komt van den Heer Joseph Hallsworth, den tegenwoordigen voorzitter van het Congres van Vakverenigingen. Hij legt deze treffende verklaring af: „De noodzaak van Moreele Herbewapening is dringender dan ooit. Ik beloof U allen steun te geven, die in mijn vermogen ligt.” Deze heeren vereenigden zich met vijftien andere leiders van de Britsche Arbeidersbeweging tot het afleggen van de volgende verklaring: „De oorzaak van de onrust in de wereld, ligt in den wortel van haar ziekte: het materialisme, dat zich uit in wijdvertakte zelfzucht, niet in het een of ander volk, maar in alle volken. Wij hebben allen schuld.” Dit is de overtuiging van vooraanstaande Engelsche arbeidersleiders.

Het Roomsche Katholiek Werklieden Verbond van een Europeeschen staat vergaderde kort geleden naar aanleiding van den oproep tot Moreele en Geestelijke Herbewapening, gedaan door het hoofd van dien staat. „Er is in de wereld en ook in ons land”, zoo verklaarden zij, „een verblijdende drang naar een vernieuwd geestelijk leven. Dit moet bij ons het bewustzijn versterken, dat wij vóór moeten gaan in den gang naar de nieuwe, betere, solidaire gemeenschap, niet alleen met woorden, maar ook met daden. In de nieuwe gemeenschap is plaats voor klassen- noch rassenstrijd; in de nieuwe gemeenschap is geen plaats voor staking en uitsluiting.

ting, in de nieuwe gemeenschap zal persoonlijk belang, noch winstbegeerte overheerschen. Sociale rechtvaardigheid en sociale liefde zullen de pijlers zijn, waarop de toekomstige maatschappij zal rusten."

Nieuwe mensen, nieuwe gezinnen, een nieuwe industrie, nieuwe volken, een nieuwe wereld.

De wereld moet een permanent moratorium afkondigen voor persoonlijke en nationale haat en angst. De voorbereiding tot het nieuwe vredesverdrag moet inhouden, dat alle contracteerende partijen van alle volken gaan leven op den grondslag van: geen haat, geen angst, geen hebzucht. Het noodzakelijke voorspel tot dit betere verdrag is, dat ieder individu en ieder volk nu begint met die nieuwe levenswijze en dit niet uitstelt tot een toekomstigen wapenstilstand. Dan zullen wij waarlijk ons vaderland liefhebben, dan zullen er rust en orde zijn in Europa en de wereld en in Uw hart en in Uw land. Wanneer wij zullen kunnen zeggen: „Ziet hoe deze volken elkander liefhebben."

Zoals ik hier spreek, kan ik in een gedeelte van een seconde mijn vrienden in vele landen bereiken, in de voorste loopgraven, mannen op eenzame vooruitgeschoven posten, wier eenige aanraking met de buitenwereld de vriendelijke radiogolf is, die alle gelijkelijk bereikt, hetzij in de Noordsche landen, hetzij in Indië, Afrika of Australië.

Dat de menschelijke stem door middel van de radio tot in de uithoeken der aarde doordringt, aanvaarden wij als iets heel gewoons. Waarom niet evenzoo de stem van den levenden God als een werkzame, scheppende kracht in ieder gezin, in iedere zaak, in ieder parlement?

De mensen luisteren naar den Koning, als hij zijn volk door den aether toespreekt. Waarom zouden zij niet luisteren naar den Koning der Koningen?

Een Almachtig God is ook in de hedendaagsche wereld de meest uitnemende bron van inlichtingen. Hij heeft de oplossing voor elk probleem. Overal waar menschen en volken zich door Hem laten leeren, leert Hij hen hoe te leven.

Deze wereld heeft een wonder noodig. De wonderen der wetenschap hebben deze eeuw verbaasd doen staan, maar al deze wonderen hebben geen vrede en geen geluk in onze gezinnen en aan onze volken gebracht. Een wonder van den Geest is wat wij noodig hebben.

Er moet een geestelijke stuwkracht komen, die de menschelijke natuur zal veranderen en menschen en volken zal herscheppen. Er moet een gezag van den geest komen, dat door elkeen en overal aanvaard zal worden. Een bekwaam gezag, dat niet zijn toevlucht in oorlog behoeft te zoeken. Slechts op deze manier zal uit den chaos orde ontstaan in aangelegenheden van nationale en wereldbeteekenis.

Dit wonder is zonder twijfel de door God vastgestelde bestemming van de menschheid. Wie zou dit niet ten volle kunnen gelooven? De komst hiervan hangt af van en wacht op het verschijnen in ieder land van trouwe en vastberaden, door God geleide menschen, met de sterke overtuiging en al het vuur en de gloed van de eerste Christenen. Hun steeds verder reikende invloed zou onoverwinnelijk zijn. Een nieuwe nationale geest zal spoedig geboren worden en nieuwe verhoudingen van samenwerking tusschen de landen, indien in ieder land een nieuw leiderschap ontstond, dat bevrijd is van angst, uitstijgt boven persoonlijke en nationale ambitie en bereid is zich te voegen naar Gods wil. Een belangrijk Zuid-Afrikaansch blad „Die Burger”, drukt de overtuiging van een land uit, dat zijn moeilijkheden onder de oogen ziet met den steun van Moreele Herbewapening: „Wij hebben bovennatuurlijke kracht noodig, een nationale eenheid, met een eensgezinden geest, beheerscht en geleid door het Opperste Wezen.”

Een dergelijke filosofie is door de profeten der oudheid vastgelegd als de historische grondslag van nationaal bestaan en zij heeft de proef der eeuwen doorstaan. De profeet Jesaja zegt: „En al uw kinderen zullen van den Heer geleerd zijn en de vrede uwer kinderen zal groot zijn. En het volk, dat U niet kende, zal tot U loopen om des Heeren Uws Gods wil.”

De Minister van Buitenlandsche Zaken van een groot land zei: „Wat wij noodig hebben, zijn mannen als de profeet

Amos." Engelsche Arbeidersleiders, in een vergadering bijeen, zonden een boodschap naar de hoofdstad van de Vereenigde Staten van Amerika in deze bewoordingen: „Wij hebben mannen noodig, die het visioen van den profet Micha zullen verwezenlijken.”

Moreele Herbewapening herovert, bezielt en beleeft opnieuw de boodschap der profeten. Zij is beproefd, gekeurd en goed bevonden. God spreekt tot de wereld; dit wordt een dagelijksche ervaring in het leven van honderdduizenden. Nu komt de oproep tot elken mensch, waar hij zich ook bevindt, om zich door God te laten leiden.

Wij hebben getracht te denken en te leven, zooals wij dit wenschen. Probeer nu te denken en te leven, zooals God wenscht; tracht te leven, zooals wij wenschen, dat de ander leeft; tracht nu te denken en te leven, zooals wij wenschen, dat een ander volk leeft. Dan zal ons land de baanbreker zijn van de nieuwe wereldorde. Nu moeten wij erover denken, wat God door een leger van honderd millioen gemobiliseerde menschen kan doen, die hun dagelijksche bevelen en leiding van Hem ontvangen.

God heeft een afdoend programma, voor de wereld en voor ieder land. Zoo kan elkeen, die zich schaaft achter dat programma, een taak voor de hand vinden, die van beslissenden invloed zal zijn op de civiele, industriele en nationale welvaart. Zoo kan ieder land al zijn hulpbronnen gebruiken en zijn ware zekerheid vinden. Thans luidt het programma, dat honderd millioen menschen naar God zullen luisteren gedurende het weekeinde van 1, 2 en 3 December. Dit wordt in ieder land voorbereid, naar mate de omstandigheden in dat land het toelaten. Wij zijn dien voorloopers van de nieuwe wereldorde dankbaar, die de radio en de pers beschikbaar hebben gesteld voor zulke wereld-uitzendingen.

Moreele Herbewapening kan erop bogen, dat zij zich gedurende het afgelopen jaar met bliksemsnelheid door de wereld verbreid heeft. Zij heeft overal vrienden verworven, in ieder land, onder alle standen. Denk aan de onmetelijke beschikbare krachten, Roomsche Katholieken en Protestanten, Joden en Heidenen, denk aan de geestelijk herbewapenden van overal, die misschien de gangmakers zullen zijn voor de